BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm002527

Dane szczegółowe

Właściciel:	**Jacek.Ant**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**II Rzeczpospolita (Polska)**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**stal**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**JSZW**
Wytwórca:	**JSZW (Warszawa)**
Średnica:	**22.0 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●--|**
Profil:	**(| - dwuwarstwowy, wypukło-płaski**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł

Przeznaczenie

- kolejowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-09-14 14:36**

Opis guzika btrm002527

Polski guzik kolejowy z orłem wzór 1919
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia orła państwowego z koroną otwartą (wzór 1928), poniżej umieszczono uskrzydlone, żelazne koło (godło kolejarzy), powyżej zaś widnieje skrót: P. K. P. - Polskie Koleje Państwowe.

Rewers sygnowany: WYBOROWE J. Sz. W.

Przeznaczenie i datowanie
Guzik należał do polskiego kolejarza, czyli pracownika koleji.

Zaraz po odzyskaniu przez Polskę niepodległości wprowadzono następujący wzór guzika kolejowego: orzeł państwowy z koroną zamkniętą (wzór 1919), poniżej uskrzydlone, żelazne koło (godło kolejarzy). Po roku 1927, wraz z wprowadzeniem nowego wizerunku godła państwowego, dokonano zmiany wzoru guzika: orzeł państwowy z koroną otwartą (wzór 1928), poniżej uskrzydlone, żelazne koło (godło kolejarzy), zaś powyżej skrót: P.K.P. Po roku 1945, ponownie na skutek zmiany godła państwowego, wprowadzono nowy wzór guzika - zmiana polegała na usunięciu korony. W 1954 roku ustalono kolejny wzór guzika - samo uskrzydlone, żelazne koło i był on w użyciu do lat 70-tych XX wieku, kiedy to powrócono do rysunku awersu z roku 1945, ale guzik tym razem w wersji plastikowej. Zmiany ustrojowe, które miały miejsce w Polsce po 1989 roku spowodowały powrót do wzoru guzika z roku 1928.

Bezpośrednio po odzyskaniu przez Polskę niepodległości nadzór nad koleją sprawowały Sekcje kolejowe, kolejno w Ministerstwie Kolei Żelaznych, Ministerstwie Kolei oraz Ministerstwie Komunikacji. Przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe powstało 24.09.1926 roku. Po roku 2000 utworzono PKP SA oraz wydzielono kilka różnych spółek kolejowych.

Źródła
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska
Kustowski W. - POLSKIE GUZIKI REGULAMINOWE NIEWOJSKOWE od 1918 roku, Kraków 2014
Wikipedia.pl - Historia kolei w Polsce
Wikipedia.pl - Kolejarz
Wikipedia.pl - Polskie Koleje Państwowe

Wytwórca: JSZW (Warszawa)

Jankiel (Jakób) Szpekulant - Firma pod nazwą *Fabryki guzików metalowych i ozdób wojskowych* została założona w conajmniej 1862 roku i mieściła się w Warszawie przy ul. Leszno 1, później przy ul. Dzielnej 4.

Ciekawostka
Według publikacji: *Polskie guziki wojskowe w XX wieku - Katalog z wystawy, Elbląg 1988* firma powstała dopiero w 1884 roku.

Statystyka przemysłu fabrycznego w Królestwie Polskiem w roku 1863
Miasto stołeczne Warszawa
Fabryki przetwarzające płody kruszczowe i ziemne

16. Fabryki guzików i ozdób wojskowych Zakładów 4 zatrudniają 17 robotników, produkują 7,800 tuzinów, za rs. 12,500, wartość surowych materyałów rs. 4,650. Szacunek rs. 2,300. Wartość produkcyi wyższa o rs. 1,600 jak w roku 1862[1].

Źródła
[1] e-biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego - Gazeta Handlowa. 1865, nr 45 - informacja na trzeciej stronie

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:38**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.02